

گلستان بچه‌ها

داستان‌هایی از گلستان سعدی

انتخاب و نگارش

افسانه رضوی

نقاشی‌ها

پروانه زیرک

۱۳۸۶

سر شناسه: رضوی، الفسانه، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدید آور: گلستان بچه ها: داستانی از گلستان سعدی/
مؤلف الفسانه رضوی: نقاشی ها پروانه زیرک

مشخصات نشر: تهران: گنج هنر، ۱۳۸۶
مشخصات ظاهری: ۶۰ ص: مصور (رنگی)

شابک: ۹۷۸۹۶۲۲۹۰۴۱۱۲

وضعیت فهرست نویسی: فهرس

یادداشت: گروه سنی: ب، ج.

موضوع: داستانهای کوتاه.

موضوع: داستانهای اخلاقی.

موضوع: الفسانه های عامه.

شناسه افزوده زیرک: پروانه، تصویرگر
رده بندی دیویی: ۵۹۳.۵۹۳ ۷۱۳۸۶

شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۰۵۰۱۲

گلستان بچه ها

نویسنده: الفسانه رضوی

ناشر: گنج هنر

مدیر فنی: رامین رضوی

لینوگرافی: نادر ۶۶۲۶۷۲۲۲

چاپ: زلال

صحافی: صنوبر

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۶

شمارگان: ۳۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۲-۲۹۰۴-۱۱-۲

قیمت: ۳۲۰۰ تومان

فهرست

- ۵ - مقدمه
- ۱۱ - حکایت اول / داستان دو برادر
- ۱۵ - حکایت دوم / بیمار نادان و دامپزشک
- ۱۹ - حکایت سوم / ماجرای مزد تاجر
- ۲۳ - حکایت چهارم / انوشیروان عادل
- ۲۷ - حکایت پنجم / لقمان حکیم و راهزنان جاهل
- ۳۱ - حکایت ششم / استاد دورانیش
- ۳۷ - حکایت هفتم / دانشمند و ملوان
- ۴۱ - حکایت هشتم / جواب بدی، نیکی است
- ۴۵ - حکایت نهم / قدر نعمت‌ها را بدانیم
- ۴۹ - حکایت دهم / آموختن ادب از بی ادیان
- ۵۳ - حکایت یازدهم / بخشیده‌تر از جانم طائی
- ۵۷ - حکایت دوازدهم / ارزش سلامت

بچه‌های عزیز ایران، بچه‌هایی که در یکی از کهن‌سالترین و پرافتخارترین کشورهای جهان زندگی می‌کنید، آیا می‌دانید «مقدمه» یعنی چه؟ بله، درست گفتید؛ مقدمه یعنی توضیحاتی که نویسنده‌ی یک کتاب در باره موضوع و مسائل مربوط به کتابش می‌نویسد. بعضی وقت‌ها یک مطلب یا مقاله یا یادداشت کوتاه هم مقدمه دارد. این که بعضی‌ها می‌گویند که یک مطلب بی‌سر و ته است، یعنی مقدمه و نتیجه‌ای ندارد، پس هر مطلبی یا نوشته‌ای یا کتابی، باید یک سر یا مقدمه و یک ته یا نتیجه داشته باشد. نتیجه هم همان درس و پیامی است که ما از خواندن نوشته‌ها درک می‌کنیم.

اما بچه‌های عزیز، من به شما علاقه دارم، شما امیدهای فردا و آینده ملت ما هستید. می‌دانید این مسئله چه قدر مهم است؟ این که شما سرمایه ما هستید. این که شما فارسی زبان و شاگردان فردوسی و سعدی و مولوی و حافظ و خیام و... هستید.

همین علاقه باعث شد تا بیشتر سال‌های زندگی‌م را معلم باشم. حالا هم این کتاب را برای شما نوشته‌ام تا با آثار و نوشته‌های یکی از بزرگترین نویسندگان و

شاعران جهان بیشتر آشنا شوید. شما حتماً اسم این شاعر بزرگ و کتاب‌های معروفش را شنیده‌اید مطمئن هستم که او را خوب می‌شناسید. بله، سعدی بچه‌های خوب، سعدی اهل شیراز بود و اسمش شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی است. کتاب‌های مهم او گلستان و بوستان است و به زبان‌های بسیاری در جهان ترجمه شده است. او غیر از این دو کتاب اشعار زیادی هم دارد که در دیوان او، یعنی مجموعه آثار و شعرهایش چاپ شده و همه از خواندن آن لذت می‌برند.

بوستان، کتابی به شعر است و سعدی در این کتاب، مقدار زیادی از حکایت‌های شیرین و زیبا و آموزنده را برای ما سروده است. هر کدام از این حکایت‌ها یک درس بزرگ برای بهتر زندگی کردن و خوب رفتار کردن است. راستی یادم رفت بگویم که حکایت یعنی داستان‌های کوتاه و آموزنده. اتفاقاً گلستان هم کتابی است پر از حکایت‌های لطیف و زیبا که درس زندگی و تجربه به خواننده می‌دهد. اما فرق آن با بوستان در این است که بوستان کتاب شعر است، در حالی که گلستان کتابی به نثر است و سعدی شعرهایی برای زیباتر شدن حکایت‌ها به آن اضافه کرده است. بیشتر شعرهایی که در لابه لای حکایت‌های گلستان وجود دارد، آن قدر معروف است که تبدیل به ضرب‌المثل شده. می‌دانید ضرب‌المثل یعنی چه؟ ضرب‌المثل یعنی حرف‌های آموزنده‌ای که منظور ما را به زیبایی بیان می‌کند و تأثیر زیادی بر شنونده می‌گذارد. هر جای گلستان را که باز می‌کنید، احساس می‌کنید قبلاً جایی آن را شنیده‌اید. سعدی آن قدر خوب نوشته و شعر گفته است که مردم دائماً از آن‌ها استفاده می‌کنند. سعدی در قرن هفتم، یعنی حدود هشتصد سال قبل زندگی می‌کرده است. او سفرهای زیادی به سرتاسر جهان کرده بود و با آن که در آن زمان مسافرت به

کشورها و شهرهای دور دست خیلی دشوار بود، ولی او برای دیدن جهان و آموختن چیزهای تازه، این رنج‌ها و سختی‌ها را تحمل کرد. حالا حدس بزنید که سوغاتی او از این سفرها، برای دوستان و آشنایانش چه بود؟ سوغاتی او کتاب گلستان بود.

سعدی در مقدمه‌ی خیلی خیلی زیبایی که بر گلستان نوشته می‌گوید که در گوشه و کنار جهان مدت زیادی زندگی کردم، آدم‌های متفاوت و زیادی را هم دیدم و تجربه‌های زیادی آموختم. وقتی بازگشتم، به خودم گفتم که بهترین سوغات و هدیه برای هم‌شهری‌ها و دوستانم این است که این ماجراها و خاطره‌ها را برای آنها بازگو کنم. نشستم و گلستان را نوشتم. این هدیه هیچ وقت از بین نمی‌رود و هر وقت آن را بخوانیم، درس‌های تازه‌ای از آن خواهیم آموخت. فکر می‌کنم بد نباشد این دو بیت شعر را از مقدمه سعدی بر گلستان حفظ کنیم. موافقت کنید. بچه‌ها؟

به چه کار آیدت ز گل طبّقی

از گلستان من ببر ورقی

گل همین پنج روز و شش باشد

این گلستان همیشه خوش باشد

حالا راجع به این شعر کمی فکر کنید و آن را دوباره بخوانید. اگر کلمه‌ای را هم درست نمی‌توانید بخوانید یا معنی آن را درست نمی‌دانید، از بزرگترها پرسید. ولی قول بدهید که حتماً آن را حفظ کنید.

خوب، دیگر بیشتر از این شما را خسته نمی‌کنم.

در این کتاب، چند تا از حکایت‌های سعدی را به زبان ساده‌تری برای شما بچه‌های خوب نوشته‌ام. فکر می‌کنم بد نباشد اگر هر کدام را به دقت بخوانید و

۱۰ / داستان‌هایی از گلستان سمدی

بعد راجع به نتیجه و پیام آن فکر کنید و ببینید چه چیزی از آن یاد گرفته‌اید. وقتی بزرگتر شدید مطمئن هستیم بازها و بارها کتاب گلستان را می‌خوانید و از آن لذت می‌برید. تا آن موقع، این حکایت‌ها را با هم می‌خوانیم و از آن‌ها لذت می‌بریم...

سلام مزانه پدر و مادرها و دوستانان برسانید. آها! تا یادم برفته، این را هم بگویم که به پدر و مادرهایتان بگویند که اگر بوستان و گلستان و شاهنامه در خانه ندارند، حتماً بخرند. می‌دانید چرا؟ برای این که وقتی بزرگتر شدید مجبور نشوید دنبالش بگردید یا دوباره بخرید.